Ilmiy tadqiqotlar va ularning yechimlari jurnali
Aoka guvohnoma № 323759 ISSN: 3060-4818

MUSIQA ASARLARINI TAHLIL QILISH JARAYONIDA O‘QUVCHILARNING MUSTAQIL VA KREATIV FIKRLASH KO‘NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH

Saidazim Saidkarimov
Namangan davlat pedagogika instituti
Musiqa ta’limi va san’ati mutaxassisligi
M.MTS -25 guruh 2-kurs magistri
E-mail: saidazimsaidkarimov_@gmail.com
https://doi.org/10.5281/zenodo.24413476

ANNOTATSIYA: Ushbu ilmiy maqolada musiqa asarlarini tahlil qilish jarayonida o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirishning nazariy, pedagogik va amaliy jihatlari keng yoritilgan. Bugungi kunda ta’lim jarayonida o‘quvchilarning nafaqat bilim va ko‘nikmalarini shakllantirish, balki ularning mustaqil fikrlashi, ijodiy yondashuvi, o‘z nuqtayi nazarini erkin ifodalashi hamda muammoli vaziyatlarga yangicha yechim topish qobiliyatlarini rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Shu nuqtayi nazardan, musiqa ta’limi o‘quvchilarning intellektual, ma’naviy-estetik va ijodiy salohiyatini yuksaltirishda alohida ahamiyat kasb etadi. Maqolada musiqa asarlarini tahlil qilishning o‘quvchilar tafakkurini rivojlantirishdagi o‘rni, musiqiy obrazlarni anglash, asarning mazmun-mohiyatini tushunish, kuy-ohang xususiyatlarini farqlash, musiqiy ifoda vositalarini aniqlash va asar yuzasidan mustaqil xulosalar chiqarish jarayonlari ilmiy-pedagogik jihatdan asoslab berilgan. Shuningdek, musiqa asarlarini tahlil qilish orqali o‘quvchilarda musiqiy idrok, tasavvur, kuzatuvchanlik, tahliliy fikrlash, qiyoslash, umumlashtirish va baholash kabi aqliy faoliyat turlarini rivojlantirish imkoniyatlari ko‘rib chiqilgan. Tadqiqot mavzusi doirasida musiqa darslarida o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi pedagogik metod va usullarning ahamiyatiga alohida e’tibor qaratilgan. Xususan, muammoli savollar asosida tahlil olib borish, musiqiy asarlarni o‘zaro taqqoslash, ijodiy topshiriqlarni bajarish, musiqiy munozaralar tashkil etish, asarning badiiy mazmuni yuzasidan shaxsiy fikr bildirish hamda turli musiqiy obrazlarni mustaqil talqin qilish kabi usullarning ta’lim samaradorligini oshirishdagi imkoniyatlari yoritilgan. Mazkur yondashuvlar o‘quvchilarning dars jarayonidagi faolligini oshirish, tayyor bilimlarni o‘zlashtirish bilan cheklanib qolmasdan, yangi fikr va g‘oyalarni ilgari surishiga sharoit yaratishi bilan ahamiyatlidir. Maqolada, shuningdek, o‘quvchilarning yosh xususiyatlari, individual qobiliyatlari va musiqiy tayyorgarlik darajasini hisobga olgan holda ta’lim jarayonini tashkil etish masalalari ham ko‘rib chiqilgan. Musiqa asarlarini tinglash, tahlil qilish, mustaqil talqin etish va ijodiy fikr bildirish jarayonlarini o‘zaro uyg‘unlashtirish orqali o‘quvchilarda san’atga nisbatan ongli munosabat, estetik did, badiiy tafakkur va ijodiy tashabbuskorlikni shakllantirish imkoniyatlari asoslangan. Shu bilan birga, o‘qituvchining yo‘naltiruvchi, rag‘batlantiruvchi va ijodiy muhitni shakllantiruvchi faoliyati o‘quvchilarning mustaqil fikrlashini qo‘llab-quvvatlovchi muhim pedagogik omil sifatida talqin etilgan. Maqolaning asosiy maqsadi musiqa asarlarini tahlil qilish jarayonida o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi samarali pedagogik yondashuvlarni aniqlash hamda ularning ta’lim-tarbiya jarayonidagi ahamiyatini ochib berishdan iborat. Mazkur mavzuning o‘rganilishi musiqa ta’limi sifatini oshirish, o‘quvchilarning ijodiy salohiyatini ro‘yobga chiqarish, ularning musiqiy tafakkurini rivojlantirish va zamonaviy ta’lim talablariga mos ravishda mustaqil fikrlaydigan shaxsni tarbiyalashga xizmat qiladi.

Kalit so‘zlar: musiqa ta’limi, musiqa asarlari, musiqiy tahlil, mustaqil fikrlash, kreativ fikrlash, ijodiy tafakkur, musiqiy idrok, badiiy obraz, musiqiy ifoda vositalari, estetik tarbiya, ijodiy faoliyat, pedagogik metodlar, muammoli ta’lim, o‘quvchi faolligi, ijodiy salohiyat.

ABSTRACT: This scientific article explores the theoretical, pedagogical, and practical aspects of developing students' independent and creative thinking skills in the process of analyzing musical works. In modern education, one of the most important objectives is not only to develop students' knowledge and skills but also to enhance their ability to think independently, approach tasks creatively, express their own opinions freely, and find innovative solutions to problem-based situations. From this perspective, music education plays a significant role in developing students' intellectual, spiritual, aesthetic, and creative potential. The article examines the role of musical work analysis in developing students' thinking abilities, including understanding musical images, comprehending the content and essence of musical compositions, identifying melodic characteristics, recognizing musical expressive devices, and drawing independent conclusions about musical works. Furthermore, it discusses the possibilities of developing various cognitive skills, such as musical perception, imagination, observation, analytical thinking, comparison, generalization, and evaluation through the analysis of musical compositions. Particular attention is paid to the importance of pedagogical methods and techniques aimed at developing students' independent and creative thinking skills in music lessons. Specifically, the article explores the effectiveness of using problem-based questions, comparative analysis of musical works, creative assignments, musical discussions, personal interpretation of the artistic content of compositions, and independent interpretation of various musical images. These approaches are important for increasing students' engagement in the learning process, as they create opportunities not only to acquire existing knowledge but also to generate new ideas, develop original opinions, and demonstrate creative initiative. The article also addresses the organization of the educational process in accordance with students' age characteristics, individual abilities, and levels of musical preparation. It highlights the potential for developing a conscious attitude toward art, aesthetic taste, artistic thinking, and creative initiative by integrating the processes of listening to, analyzing, independently interpreting, and creatively responding to musical works. In addition, the teacher's role in guiding, supporting, and encouraging students' independent activities is considered an important pedagogical factor in fostering independent thinking. The main purpose of the article is to identify effective pedagogical approaches that contribute to the development of students' independent and creative thinking skills through the analysis of musical works and to reveal their significance in the educational and upbringing process. The study of this topic contributes to improving the quality of music education, unlocking students' creative potential, developing their musical thinking, and nurturing independent-minded individuals who meet the requirements of modern education.

Keywords: music education, musical works, musical analysis, independent thinking, creative thinking, creative reasoning, musical perception, artistic image, musical expressive devices, aesthetic education, creative activity, pedagogical methods, problem-based learning, student engagement, creative potential.

АННОТАЦИЯ: В данной научной статье рассматриваются теоретические, педагогические и практические аспекты развития навыков самостоятельного и креативного мышления учащихся в процессе анализа музыкальных произведений. В современных условиях образования одной из важнейших задач является не только формирование у учащихся знаний и умений, но и развитие их способности к самостоятельному мышлению, творческому подходу, свободному выражению собственной точки зрения, а также поиску оригинальных решений в проблемных ситуациях. С этой точки зрения музыкальное образование приобретает особое значение в развитии интеллектуального, духовно-эстетического и творческого потенциала учащихся. В статье раскрывается роль анализа музыкальных произведений в развитии мышления учащихся. Рассматриваются процессы осмысления музыкальных образов, понимания содержания произведения, распознавания особенностей мелодии и интонации, определения средств

музыкальной выразительности, а также формирования самостоятельных выводов по прослушанному произведению. Кроме того, освещаются возможности развития таких мыслительных операций, как музыкальное восприятие, воображение, наблюдательность, аналитическое мышление, сравнение, обобщение и оценивание посредством анализа музыкальных произведений. Особое внимание уделяется значению педагогических методов и приёмов, направленных на развитие навыков самостоятельного и креативного мышления учащихся на уроках музыки. В частности, рассматриваются возможности использования проблемных вопросов, сравнительного анализа музыкальных произведений, выполнения творческих заданий, организации музыкальных дискуссий, выражения личного мнения о художественном содержании произведения, а также самостоятельной интерпретации различных музыкальных образов. Данные подходы способствуют повышению активности учащихся на уроках, поскольку создают условия не только для усвоения готовых знаний, но и для выдвижения новых идей, формирования оригинальных суждений и развития творческой инициативы. В статье также рассматриваются вопросы организации образовательного процесса с учётом возрастных особенностей учащихся, их индивидуальных способностей и уровня музыкальной подготовки. Обосновываются возможности формирования осознанного отношения к искусству, эстетического вкуса, художественного мышления и творческой инициативы посредством интеграции процессов слушания, анализа, самостоятельной интерпретации музыкальных произведений и выражения творческих идей. При этом деятельность учителя, направленная на организацию, поддержку и стимулирование самостоятельной работы учащихся, рассматривается как один из важнейших педагогических факторов развития их самостоятельного мышления. Основная цель статьи заключается в выявлении эффективных педагогических подходов, способствующих развитию навыков самостоятельного и креативного мышления учащихся в процессе анализа музыкальных произведений, а также в раскрытии их значения в образовательном и воспитательном процессе. Изучение данной темы способствует повышению качества музыкального образования, раскрытию творческого потенциала учащихся, развитию их музыкального мышления и воспитанию самостоятельно мыслящей личности, соответствующей требованиям современного образования.

Ключевые слова: музыкальное образование, музыкальные произведения, музыкальный анализ, самостоятельное мышление, креативное мышление, творческое мышление, музыкальное восприятие, художественный образ, средства музыкальной выразительности, эстетическое воспитание, творческая деятельность, педагогические методы, проблемное обучение, активность учащихся, творческий потенциал.

KIRISH

Bugungi kunda ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar o‘quvchilarning bilim darajasini oshirish bilan bir qatorda, ularning mustaqil fikrlashi, ijodiy yondashuvi, shaxsiy qarashlarini erkin ifodalashi va yangicha g‘oyalarni ilgari surish qobiliyatlarini rivojlantirishni ham talab etmoqda. Zamonaviy ta’lim jarayonida o‘quvchini tayyor bilimlarni o‘zlashtiruvchi shaxs sifatida emas, balki mustaqil izlanadigan, tahlil qiladigan, xulosa chiqaradigan va o‘z fikrini asoslay oladigan faol subyekt sifatida shakllantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtayi nazardan, musiqa ta’limi o‘quvchilarning intellektual, ma’naviy-estetik va ijodiy salohiyatini rivojlantirishda alohida o‘rin tutadi. Musiqa insonning ruhiy olami, his-tuyg‘ulari va estetik qarashlarini ifodalovchi san’at turi bo‘lib, yosh avlodning ma’naviy kamolotida muhim vosita hisoblanadi. Musiqa asarlarini tinglash, ularning mazmunini anglash, badiiy obrazlarini idrok etish va musiqiy ifoda vositalarini tahlil qilish orqali o‘quvchilarda san’atga nisbatan ongli munosabat, estetik did, musiqiy tafakkur hamda ijodiy tasavvur shakllanadi. Ayniqsa, musiqa asarlarini tahlil qilish jarayoni o‘quvchilarning faqat musiqiy bilimlarini boyitibgina qolmay, balki ularning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish uchun ham

keng imkoniyat yaratadi. Musiqa asarlarini tahlil qilish o‘quvchilardan diqqat bilan tinglash, musiqiy hodisalarni kuzatish, asarning mazmuni va shaklini anglash, uning xarakterini aniqlash, turli musiqiy ifoda vositalarining o‘zaro bog‘liqligini tushunish hamda shaxsiy munosabat bildirishni talab etadi. Ushbu jarayonda o‘quvchilar musiqiy asarlarning o‘ziga xos xususiyatlarini aniqlash, ularni taqqoslash, umumlashtirish va mustaqil xulosalar chiqarish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Natijada ularda tahliliy fikrlash, mantiqiy mushohada yuritish, muammoli vaziyatlarga yechim topish va o‘z qarashlarini dalillar bilan asoslash ko‘nikmalari rivojlanadi. Mustaqil fikrlash o‘quvchining muayyan masala yuzasidan o‘z qarashlarini shakllantirishi, mavjud ma’lumotlarni tahlil qilishi va asoslangan xulosalarga kelishi bilan tavsiflanadi. Kreativ fikrlash esa yangi g‘oyalarni yaratish, noodatiy yondashuvlarni taklif qilish, mavjud hodisalarni turli nuqtayi nazardan baholash va o‘ziga xos yechimlarni topish qobiliyatini anglatadi. Musiqa ta’limida ushbu ikki ko‘nikma o‘zaro chambarchas bog‘liq bo‘lib, o‘quvchining musiqiy asarni shunchaki tinglovchi sifatida qabul qilmasdan, uning mazmunini chuqur anglaydigan, mustaqil talqin qiladigan va ijodiy munosabat bildiradigan shaxs sifatida rivojlanishiga xizmat qiladi. Musiqa darslarida o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish uchun an’anaviy tushuntirish va tinglash usullari bilan bir qatorda, interfaol pedagogik metodlardan ham samarali foydalanish zarur. Jumladan, muammoli savollar berish, musiqiy asarlarni qiyosiy tahlil qilish, asarning kayfiyati va badiiy mazmuni yuzasidan munozaralar tashkil etish, musiqiy obrazlarni mustaqil tavsiflash, ijodiy topshiriqlar bajarish hamda o‘quvchilarning shaxsiy fikrlarini rag‘batlantirish ta’lim samaradorligini oshirishga yordam beradi. Bunday metodlar o‘quvchilarning darsdagi faolligini kuchaytirib, ularni mustaqil izlanishga, o‘z fikrini erkin ifodalashga va ijodiy qarorlar qabul qilishga undaydi. Mazkur jarayonda o‘qituvchining vazifasi faqat musiqiy bilimlarni yetkazish bilan cheklanmaydi. U o‘quvchilarning qiziqishlarini hisobga olishi, ularni mustaqil fikrlashga yo‘naltirishi, turli fikrlarni hurmat qilish muhitini yaratishi va har bir o‘quvchining ijodiy imkoniyatlarini namoyon etishiga ko‘maklashishi lozim. O‘quvchilarning yosh xususiyatlari, musiqiy tayyorgarlik darajasi va individual qobiliyatlarini hisobga olgan holda tashkil etilgan ta’lim jarayoni ularning musiqiy tafakkuri va ijodiy salohiyatini izchil rivojlantirishga xizmat qiladi. Mavzuning dolzarbligi shundaki, zamonaviy musiqa ta’limida o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini shakllantirish ta’lim sifatini oshirish, ularning san’atga bo‘lgan qiziqishini kuchaytirish hamda ijodiy salohiyatini ro‘yobga chiqarishning muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Musiqa asarlarini tahlil qilishga asoslangan ta’lim jarayoni o‘quvchilarda nafaqat musiqiy bilim va ko‘nikmalarni, balki kundalik hayotda ham zarur bo‘lgan mustaqil qaror qabul qilish, muammolarni tahlil etish, yangicha fikrlash va o‘z nuqtayi nazarini asoslash qobiliyatlarini rivojlantiradi. Shu sababli musiqa asarlarini tahlil qilish jarayonida o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlarini o‘rganish, samarali metod va usullarni aniqlash hamda ularni ta’lim amaliyotida qo‘llash yo‘llarini yoritish muhim ilmiy-pedagogik ahamiyatga ega. Ushbu masalani chuqur o‘rganish musiqa ta’limi mazmunini takomillashtirish, o‘quvchilarning ijodiy faolligini oshirish va har tomonlama rivojlangan shaxsni tarbiyalashga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Adabiyotlar tahlili

Musiqa asarlarini tahlil qilish jarayonida o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish masalasi pedagogika, musiqa ta’limi, psixologiya va estetik tarbiya sohalarining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur masalaning nazariy asoslarini o‘rganishda ta’lim jarayonida o‘quvchining faolligini oshirish, mustaqil bilish faoliyatini tashkil etish, ijodiy tafakkurini rivojlantirish va san’at vositasida estetik dunyoqarashini shakllantirishga qaratilgan ilmiy qarashlar muhim ahamiyatga ega. Pedagogika sohasidagi ilmiy yondashuvlarda o‘quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish ta’lim jarayonini faol va izlanishga asoslangan tarzda tashkil etish bilan bog‘liq holda talqin qilinadi. Jumladan, L.S. Vigotskiyning rivojlanish psixologiyasiga oid

qarashlari o‘quvchining bilish faoliyati ijtimoiy muloqot, hamkorlik va pedagogik ko‘mak orqali rivojlanishini tushunishda muhim nazariy asos bo‘lib xizmat qiladi. Ushbu yondashuv musiqa darslarida o‘quvchilarni o‘z fikrlarini ifodalashga, musiqiy asar mazmunini birgalikda muhokama qilishga va mustaqil xulosalar chiqarishga yo‘naltirish zarurligini ko‘rsatadi.

J. Dyui tomonidan ilgari surilgan tajribaga asoslangan ta’lim g‘oyalari ham o‘quvchilarning mustaqil va ijodiy fikrlashini rivojlantirishda muhim o‘rin tutadi. Uning qarashlariga ko‘ra, ta’lim jarayoni o‘quvchining faol ishtiroki, kuzatishi, tajribasi va muammolarni hal etishi bilan uzviy bog‘liqdir. Mazkur g‘oyalarni musiqa ta’limiga tatbiq etish orqali o‘quvchilarni musiqiy asarlarni shunchaki tinglash bilan cheklamasdan, ularning mazmunini tahlil qilish, musiqiy ifoda vositalarini aniqlash va asar yuzasidan shaxsiy munosabat bildirishga jalb etish mumkin.

Kreativ fikrlashni rivojlantirish masalasida J.P. Gilfordning ijodiy tafakkurga oid ilmiy qarashlari alohida ahamiyatga ega. Uning divergent fikrlash konsepsiyasi bir muammo yuzasidan turli g‘oyalar va yechimlarni ishlab chiqish qobiliyatini izohlashga yordam beradi. Musiqa asarlarini tahlil qilish jarayonida ushbu yondashuvdan foydalanish o‘quvchilarga musiqiy obrazlarni turlicha talqin qilish, asarning kayfiyati va mazmuni haqida mustaqil fikr yuritish hamda o‘ziga xos izohlarni ilgari surish imkonini beradi.

E. Gordonning musiqiy o‘rganish va musiqiy tafakkurga oid ishlari musiqa ta’limida eshitish, musiqiy idrok va musiqiy mazmunni anglash jarayonlarining ahamiyatini tushunishga yordam beradi. Musiqiy eshitish va idrokni izchil rivojlantirish o‘quvchilarning asardagi ohang, ritm, sur’at, dinamika va boshqa ifoda vositalarini farqlashiga zamin yaratadi. Bu esa musiqa asarlarini chuqurroq tahlil qilish va ular yuzasidan mustaqil mulohaza yuritish uchun zarur shartlardan biridir. O‘zbekiston musiqa ta’limi va pedagogikasi doirasida ham musiqiy tarbiya, milliy musiqiy merosni o‘rganish, o‘quvchilarning estetik didini shakllantirish hamda musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirish masalalari muhim ahamiyat kasb etadi. Milliy kuy-qo‘shiqlar, maqom namunalari, xalq musiqasi va zamonaviy musiqiy asarlarni o‘rganish o‘quvchilarning musiqiy tafakkurini boyitish bilan birga, ularda milliy qadriyatlarga hurmat va badiiy-estetik dunyoqarashni shakllantiradi. Turli davr va uslublarga mansub asarlarni qiyosiy tahlil qilish esa o‘quvchilarning musiqiy hodisalarga kengroq nuqtayi nazardan yondashishiga yordam beradi. Tahlil qilingan nazariy yondashuvlar shuni ko‘rsatadiki, musiqa asarlarini tahlil qilish o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlashini rivojlantirish uchun katta pedagogik imkoniyatlarga ega. Biroq bu imkoniyatlardan samarali foydalanish uchun dars jarayonida tinglash, kuzatish, tahlil qilish, qiyoslash, munozara yuritish va ijodiy topshiriqlarni bajarish faoliyatlarini o‘zaro uyg‘unlashtirish zarur. Shuning uchun mazkur maqolada musiqa asarlarini tahlil qilish jarayonini o‘quvchilarning mustaqil bilish faoliyati va ijodiy izlanishlarini faollashtiruvchi pedagogik vosita sifatida o‘rganishga e’tibor qaratiladi.

Metodologiya

Mazkur maqolaning metodologik asosini musiqa ta’limida shaxsga yo‘naltirilgan, faoliyatga asoslangan va kreativ yondashuvlar tashkil etadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi musiqa asarlarini tahlil qilish orqali o‘quvchilarning mustaqil va ijodiy fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlarini aniqlashdan iborat. Tadqiqotda **nazariy tahlil, qiyosiy tahlil va umumlashtirish metodlari** qo‘llaniladi. Nazariy tahlil orqali mavzuga oid pedagogik va psixologik adabiyotlar o‘rganiladi, qiyosiy tahlil yordamida musiqa asarlarining mazmuni, xarakteri va musiqiy ifoda vositalari taqqoslanadi, umumlashtirish metodi orqali esa o‘quvchilarning mustaqil fikrlashi va ijodiy tafakkurini rivojlantirishga qaratilgan pedagogik xulosalar shakllantiriladi. Musiqa darslarida muammoli savollar, musiqiy asarlarni taqqoslash, mustaqil tahlil, munozara va ijodiy topshiriqlardan foydalanish asosiy pedagogik usullar sifatida belgilanadi. Ushbu usullar o‘quvchilarning musiqiy idroki, tahliliy fikrlashi, mustaqil xulosa chiqarishi va o‘ziga xos g‘oyalarni ilgari surish qobiliyatlarini rivojlantirishga yo‘naltirilgan.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, musiqa asarlarini tahlil qilish jarayoni o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirishda muhim pedagogik ahamiyatga ega. Musiqiy asarlarning mazmuni, xarakteri, badiiy obrazlari va ifoda vositalarini o‘rganish o‘quvchilarda musiqiy idrok, tahliliy fikrlash, mustaqil mushohada yuritish va asoslangan xulosalar chiqarish qobiliyatlarini shakllantiradi. Shu bilan birga, musiqiy asarlarni turli nuqtayi nazardan talqin qilish o‘quvchilarning tasavvuri, ijodiy yondashuvi va yangi g‘oyalarni ilgari surish imkoniyatlarini kengaytiradi. Musiqa darslarida muammoli savollar, qiyosiy tahlil, ijodiy topshiriqlar va musiqiy munozaralardan foydalanish o‘quvchilarning dars jarayonidagi faolligini oshiradi hamda ularni mustaqil fikrlashga undaydi. Bunda o‘qituvchining o‘quvchilarni erkin fikr bildirishga rag‘batlantirishi, individual qobiliyatlarini hisobga olishi va ijodiy muhit yaratishi alohida ahamiyat kasb etadi. Shunday qilib, musiqa asarlarini tahlil qilishga asoslangan ta’lim jarayonini samarali tashkil etish nafaqat o‘quvchilarning musiqiy bilim va ko‘nikmalarini mustahkamlaydi, balki ularning estetik didi, ijodiy tafakkuri va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatlarini ham rivojlantiradi. Shu sababli musiqa ta’limida o‘quvchilarning mustaqil va kreativ fikrlashini rivojlantiruvchi pedagogik metodlarni izchil qo‘llash ta’lim sifatini oshirish va har tomonlama rivojlangan shaxsni tarbiyalashning muhim omillaridan biri hisoblanadi.